

Til:

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd.

Elverum, 15. desember 2018

Høringssvar om Kirkeordning for Den norske kirke

Jeg henviser til høringsbrev av 20. september 2018 fra Kirkerådet, med invitasjon til høring om kirkeordning.

Jeg vil innledningsvis berømme Kirkerådet for å forsøke å overføre ordningene så nært som mulig fra dagens kirkelov, slik at endringene blir minst mulig merkbare, og til så lite belastning som mulig for dem som jobber i kirken. Det er i 2020 hundre år siden Lov om menighetsråd ble vedtatt av Stortinget, og dermed hundre år med lovfestet demokrati og samvirke mellom embetet og råd. Dette har vist seg å fungere, og skal videreføres. Man skal også huske på at alt ikke skal sies i denne kirkeordningen. Det finnes tjenesteordninger, regler og forskrifter som fremdeles skal gjelde, hjemlet i Kirkemøtets ansvar for Den norske kirkes ordning og biskopenes og prestenes ansvar for kirkens lære. I de følgende punkter i forslaget til kirkeordning ønsker jeg å gi litt oppmerksomhet.

Ordningen bør, som Elverum menighetsråd også nevner, ha en formålsparagraf. Kirkeordningen ligner på, og vil bli forstått som lovtekst, om ikke annet som kirkens interne lov. Kirkeloven og det meste av lover har en formålsparagraf som sier hva som er hensikten med den aktuelle loven. Jeg foreslår for Kirkerådet og kirkemøtet og videreføre formålsparagrafen fra Kirkeloven: !§ 1 Formålet med loven er å legge forholdene til rette for et aktivt engasjement og en stadig fornyelse i den evangelisk-lutherske folkekirke i Norge." Deretter kan læregrunnlag, oppbygging og organisering følge.

Jeg støtter at man understreker dåpen som eneste medlemskriterium og dette bør kunne uttrykkes i § 3. Det skal aldri være slik at medlemskap kan trekkes i tvil eller utfordres av meritter.

Til § 4 kan man spørre seg hva som menes med ordet "folkekirke". Det er kun her begrepet brukes, og kan trenge en forklaring/definisjon.

Til § 5 mener jeg det er uheldig å plassere et like stort ansvar for kirkens oppdrag på frivillige som på vigslede medarbeidere. Det er ingen tvil om at frivillige medarbeidere har en viktig rolle i kirken, men skal den være bærende og konstituerende? Det kan også stilles spørsmål ved hvorfor man ikke her i stede nevner rådene, som faktisk har det formelle ansvaret for kirken. Men kanskje skal man ikke nevne de frivillige her i det hele tatt, all den tid det sies andre steder. Man bruker for øvrig både §§ 3, 4, og 5 til å si mye av det samme. Det er ingen grunn til at kirkeordningen skal være argumenterende i formen. Paragrafene bør stå godt uten argumenter for hvorfor den er riktig eller god.

Til § 6 vil det være viktig å beholde et like presist språk som det Kirkeloven i dag har. Derfor vil ord som "menighet" være problematiske, siden det ikke kan vites om man sikter til den gudstjenestefeirende menighet eller de som tilhører Den norske kirke og som bor i sognet. (§ 4 andre punktum nevner menigheten som de som samles i kirken til gudstjeneste) Hvorfor skal ikke *sokn* være et godt nok ord for Den norske kirkes ordning, når det er det for Kirkeloven? Jeg foreslår at nest siste avsnitt gjøre mer presis ved å stryke ordene "representanter" :

Styring og ledelse av Den norske kirke bygger på demokratiske prinsipper og skjer på alle nivåer i et samvirke mellom valgte (representanter for og blant kirkens medlemmer) råd og (representanter for) tjenesten med Ord og sakrament.

Til § 11 høres det ut som et i overkant politisk ladd begrep å snakke om "lovlig opphold i riket" som en kvalifikasjon for medlemskap. Det bør holde å oppfylle kravene "bosatt i riket" eller "norsk statsborger bosatt i utlandet" for å kunne inneha medlemskap i Den norske kirke.

Kirkebokføring sikres i § 12 og det støttes.

§ 13 sier at et menighetsråd kan etter søknad godkjenne at et medlems valgbarhet soknetilhørighet blir overført til et annet sokn. Dette er meget problematisk. I dag er dette nevnt i Kirkelovens § 4, og legger myndigheten til biskopen. Slik må det forbli. Det kan ikke være opp til et hvert menighetsråd å treffe beslutninger om soknetilhørighet. Det hører til biskopen tilsynsmyndighet. Det foreslås at biskopen skal bli klageinstans, men det bør i så fall være Kirkerådet.

Valgmenigheter nevnes to steder i forslaget til kirkeordning. Det ene er § 9 som sier at Kirkemøtet lager egne regler for valgmenigheter. Det neste er § 13 som gir menighetsrådene mandat til å overføre medlemmer til valgmenigheter.

Valgmenighet er et problematisk fenomen og burde ikke innføres i Den norske kirke. Det vil undergrave resten av kirkeordningen, og hører ikke hjemme i en nasjonal, landsdekkende folkekirke som har som oppdrag å tjene alle innbyggerne på lik linje. Premisset for Dnk er soknet og kirken som kaller prester til tjeneste. Ikke at en prest bygger opp en menighet rundt seg og sin forkynnelse eller andre individuelle forhold. Det er fullt lovlig å etablere frimenigheter i Norge, frikirker som kan følge den lære de vil. Men det er ikke slik at prester eller menigheter i Den norske kirke er fritatt fra å høre til. Forslaget til kirkeordning sier selv "Soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne." Hvordan skal man forklare valgmenigheter som f.eks. ikke har kirkehus (jf. § 27)? Båndene til Dnk kan bli uklare.

Jeg tror Den norske kirke bør avstå fra å etablere faste ordninger for valgmenigheter og kategorialmenigheter. Det løser ingen problemer, snarere skaper det utfordringer for med å legitimere den øvrige kirkeordningen.

Til §§ 9, 10, 15 som omhandler soknets organer, bør det gjøres fleksibelt nok til at flere sokn kan ha ett felles sokneråd. Dette er det gjort enkelte forsøk med, men ikke blitt en permanent ordning. Det behøver ikke å bety at samtlige sokn i en kommune slås sammen eller at sokneråd og fellelråd skal være samme størrelse. Det finnes for eksempel kommuner med noen små og ett stort sokn. Andre har geografiske forutsetninger som ligger til rette for felles sokneråd. Muligheten bør åpnes for at sokn kan søke biskopen om å inngå avtale om felles sokneråd. Det gjelder daglig leder for soknet.

Til § 46 bør også inkludere setningen «All prestatjeneste skal organiseres slik at prestene kan utøve sin tjeneste i samsvar med ordinasjonens forutsetninger og forpliktelser.»

Med de punktene jeg har anført over, støtter jeg forslaget til kirkeordning for Den norske kirke og

Med vennlig hilsen

Geir Wiknes
Sokneprest i Elverum